

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladika a sudcov JUDr. Oľgy Trnkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna v právnej veci navrhovateľa **J. V.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. J. S., advokátom v B., proti odporcovi **A.**, **s.r.o.**, so sídlom v B., **o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 13 Cpr 20/2003, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. júna 2007 sp. zn. 6 Co 89/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 7. júna 2007 sp. zn. 6 Co 89/2006 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo 6. decembra 2005 č. k. 13 Cpr 20/2003-70 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru navrhovateľa odporcom z 11. 11. 2003 je neplatné a pracovný pomer navrhovateľa u odporcu naďalej trvá. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu mzdy vo výške 343 413,30 Sk spolu s úrokom z omeškania 12 % zo sumy 19 740,- Sk od 11. 1. 2004 do zaplatenia, zo sumy 19 740,- Sk od 11. 2. 2004 do zaplatenia, zo sumy 19 740,- Sk od 11. 3. 2004 do zaplatenia, 11 % zo sumy 19 740,- Sk od 11. 4. 2004 do zaplatenia, 10 % zo sumy 19 740,- Sk od 11. 5. 2004 do zaplatenia, zo sumy 19 740,- Sk od 11. 6. 2004 do zaplatenia, 9 % zo sumy 19 740,- Sk od 11. 7. 2004 do zaplatenia, zo sumy 19 740,- Sk od 11. 8. 2004, zo sumy 19 740,- Sk od 11. 9. 2004 do zaplatenia, zo sumy 19 740,- Sk od 11. 10. 2004 do zaplatenia, zo sumy 19 740,- Sk od

11. 11. 2004 do zaplata, 8 % zo sumy 19 740,- od 11. 12. 2004 do zaplata, zo sumy 19 740,- Sk od 11. 1. 2005 do zaplata, zo sumy 19 740,- Sk od 11. 2. 2005 do zaplata, 6 % zo sumy 19 740,- Sk od 11. 3. 2005 do zaplata, zo sumy 19 740,- Sk od 11. 4. 2005 do zaplata a náhradu trov konania 54 909,- Sk k rukám právneho zástupcu, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že formálne predpoklady okamžitého skončenia pracovného pomeru, vrátane riadneho doručenia navrhovateľovi, boli splnené. Podľa jeho názoru ale v konaní nebolo preukázané také závažné porušenie pracovnej disciplíny navrhovateľom, pre ktoré je možné v súlade so Zákonníkom práce skončiť pracovný pomer okamžite. Ako príklad takéhoto závažného porušenia pracovnej disciplíny uviedol rôzne úmyselné konania spojené so škodami väčšieho rozsahu, alkoholizmus, reťazové absencie a pod., ktoré sú spojené s porušením základných povinností zamestnanca v zmysle § 81 Zákonníka práce. Odporca mal preukázať, že navrhovateľ svojím konaním chcel porušiť pracovnú disciplínu pri výkone práce. I keď na vozidle, ktoré navrhovateľ opravoval, neboli riadne dotiahnuté matice, čo zákazník reklamoval, v konaní nebolo preukázané jeho zavinenie, t. j. úmysel chcieť porušiť pracovnú disciplínu. Konaním navrhovateľa nebola ani spôsobená žiadna škoda a je len domnienkou odporcu, že spôsobená byť mohla. Súčasne vyslovil názor, že odporca mal navrhovateľa za jeho konanie (nedotiahnutie kolesa) postihnúť, ale mohol použiť opatrenia miernejšieho charakteru v súlade so Zákonníkom práce. Pri určení výšky náhrady mzdy vychádzal z priemerného zárobku navrhovateľa za tretí štvrtrok 2003 (21 246,- Sk) a priznal ju za 13 mesiacov po primeranom znížení (§ 79 ods. 2 Zákonníka práce) na žiadosť odporcu. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 7. júna 2007 sp. zn. 6 Co 89/2006 na odvolanie odporcu zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrh zamietol. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy konania 80 870,80 Sk k rukám právneho zástupcu do 3 dní. Stotožnil sa s právnym záverom súdu prvého stupňa o splnení formálnych predpokladov okamžitého skončenia pracovného pomeru, ale nie s jeho záverom o nepreukázaní závažného porušenia pracovnej disciplíny navrhovateľom, pre ktoré je možné pracovný pomer skončiť okamžite. Mal za preukázané, že 10. 11. 2003 navrhovateľ pri vykonávaní opravy motorového vozidla nedotiahol riadne ľavé predné koleso, čo zákazník reklamoval. Povinnosťou navrhovateľa ako mechanika pritom bolo prácu vykonávať s vynaložením odbornej starostlivosti a dodržiavať pracovnú disciplínu. Navrhovateľ

pracovnú disciplínu porušil, pretože nedotiahnutie kolesa treba považovať za zanedbanie odbornej starostlivosti. Pri posudzovaní stupňa závažnosti porušenia pracovnej disciplíny vzal odvolací súd do úvahy skutočnosť, že riadne dotiahnutie kolesa motorového vozidla je rutinný jednoduchý úkon, ktorý musí bez problémov zvládnuť každý mechanik. Ak navrhovateľ ani takýto jednoduchý úkon nezvládol, nie je možné od odporcu ako jeho zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby ho zamestnával do uplynutia výpovednej doby. Keď nie je schopný riadne dotiahnuť koleso motorového vozidla, ťažko by ho mohol poveriť závažnejšími úkonmi pri opravách motorových vozidiel. Z tohto hľadiska považoval porušenie pracovnej disciplíny navrhovateľom za tak závažné, pre ktoré oprávnené odporca skončil s ním pracovný pomer okamžite (§ 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce). Teda súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ale nesprávne ho právne posúdil. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie navrhovateľ. Žiadal ho zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodil z § 238 O. s. p. a § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., pretože podľa jeho názoru odvolací súd nesprávne vec právne posúdil, keď nesprávne vyložil hmotnoprávne ustanovenie § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce v charaktere závažného porušenia pracovnej disciplíny. Jeho výklad bol diametrálne odlišný od výkladu prvostupňovým súdom. Poukázal na to, že odporca ako dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru uviedol, že pred odovzdaním motorového vozidla zákazníkovi nedotiahol (nechal uvoľnené) ľavé predné koleso a v stave ohrozujúcom bezpečnosť cestnej premávky a jej účastníkov ho odovzdal zákazníkovi. Z vykonaného dokazovania ale vyplýva, že po oprave vozidlo a kľúče odovzdal prijímaciemu technikovi a nie zákazníkovi, s ktorým pri odovzdávaní a preberaní vozidla neprišiel do styku. Tým podľa jeho názoru zodpovednosť za stav vozidla prešla na prijímacieho technika, ktorého povinnosťou bolo presvedčiť sa o rozsahu opravy a vykonať s vozidlom skúšobnú jazdu a až následne odovzdať vozidlo zákazníkovi. Jeho porušenie pracovnej disciplíny v uvedenom rozsahu mohlo zakladať maximálne písomné upozornenie a nebolo dôvodom ani pre výpoveď, keď navyše bol 11. 11. 2003 práceneschopný. Za nepresné považoval tvrdenie o doručení mu okamžitého skončenia pracovného pomeru na pracovisku 27. 11. 2003. Zdôraznil, že odvolací súd neprihliadol na skutočnosť, že bol bezproblémovým, zodpovedným a svedomitým pracovníkom, nikdy nebol upozornený na porušenie pracovnej disciplíny. Tiež k následku porušenia pracovnej disciplíny, keď nikto neutrpel žiadnu ujmu a nedošlo ku škode. Odporca dôkazné bremeno na ustálenie záveru, že došlo k závažnému

porušení pracovnej disciplíny podľa jeho názoru neunesol. Vzhľadom k tomu, že ako spoľahlivý pracovník sa dopustil svojej prvej technickej chyby, ktorej si nie je ani vedomý, okamžité skončenie pracovného pomeru nemohlo mať ani výchovný účel. Pokiaľ odvolací súd dospel k inému záveru ako súd prvého stupňa mal svoj záver odôvodniť a podložiť presvedčivou argumentáciou, čo neurobil. Namietal aj rozhodnutie o trovách konania.

Odporca sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolacích (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa môže

začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Dovolateľ žiadnu z týchto väd nenamietal a jej existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Inak je to ale s vadami konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná (§ 242 ods. 1 O. s. p.) je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. O inú vadu konania ide tiež vtedy, keď rozhodnutie súdu vychádza z neúplne alebo nesprávne zisteného skutkového stavu. Takouto vadou je aj nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu pre jeho nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

V prejednávanej veci je dovolanie odôvodnené tým, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Z obsahu dovolania tiež vyplýva, že dovolateľ namietal aj inú vadu konania spočívajúcu v nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu, pretože svoj odlišný právny záver od právneho záveru súdu prvého stupňa v intenzite porušenia pracovnej disciplíny nijako nevyargumentoval a nezdôvodnil.

Predmetom konania v danej veci je určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru odporcu s navrhovateľom.

Podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce (účinného v čase skončenia pracovného pomeru) zamestnávateľ môže okamžite skončiť pracovný pomer, ak zamestnanec porušil závažne pracovnú disciplínu.

Súdy nižších stupňov dospeli síce k záveru, že došlo k porušeniu pracovných povinností navrhovateľom, ale rozdielne posúdili intenzitu tohto porušenia z hľadiska jeho závažnosti.

Z hľadiska skutkového stavu bolo v prejednávanej veci zistené, že navrhovateľ pracoval u odporcu na základe pracovnej zmluvy z 21. 11. 2002 ako mechanik. Dňa 10. 11. 2003

pri vykonávaní opravy motorového vozidla zn. Nissan Almera, vlastníkom ktorého bola spoločnosť A., spol. s r. o., nedotiahol riadne ľavé predné koleso, čo zákazník reklamoval. Týmto konaním navrhovateľ porušil svoje pracovné povinnosti vykonávať prácu riadne, zodpovedne a s vynaložením odbornej starostlivosti. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že toto porušenie pracovných povinností nebolo závažným porušením pracovnej disciplíny, pre ktoré je možné v súlade s citovaným ustanovením Zákonníka práce skončiť pracovný pomer okamžite. Na rozdiel od neho odvolací súd dospel k záveru, že išlo o závažné porušenie pracovnej disciplíny. Intenzitu porušenia pracovnej disciplíny navrhovateľa ale posudzoval len z hľadiska obtiažnosti konkrétneho pracovného úkonu (dotiahnutie kolesa motorového vozidla) považujúc ho za úkon jednoduchý, ktorý musí každý mechanik zvládnuť. A konštatoval, že navrhovateľ takýto úkon nezvládol, preto ho ťažko možno poverovať úkonmi ťažšími a prečo nemožno od odporcu spravodlivo požadovať, aby navrhovateľa zamestnával do skočenia výpovednej doby.

Povinnosť dodržiavať pracovnú disciplínu patrí k základným povinnostiam zamestnanca, vyplývajúcim z pracovného pomeru (§ 81 Zákonníka práce). Spočíva v plnení povinností, ktoré sú pre zamestnanca vymedzené právnymi predpismi, pracovným poriadkom, pracovnou zmluvou alebo príkazom či pokynom nadriadeného vedúceho zamestnanca.

Ak má byť porušenie pracovnej disciplíny právne postihnutelné ako dôvod skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, musí byť porušenie pracovných povinností zo strany zamestnanca zavinené (aspoň z nedbanlivosti) a musí dosiahnuť určitý stupeň intenzity. Pri skúmaní intenzity porušenia pracovnej disciplíny sa musí prihliadnuť na osobu zamestnanca, na funkciu, ktorú zastával, na jeho doterajší postoj pri plnení pracovných úloh, na čas a situáciu, za ktorej došlo k porušeniu pracovnej disciplíny, k miere zavinenia zamestnanca, na spôsob a intenzitu porušenia konkrétnych povinností, na spôsobenú škodu a pod., ktorý záver vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 63/2003 a od ktorého nemá dôvod sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ani v danej veci odchyliť. Odvolací súd ho síce citoval, ale v ňom uvedenými kritériami sa nezaoberal, čo z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva. Za tohto stavu vzhľadom na nedostatok odôvodnenia zodpovedajúcemu § 157 ods. 2 O. s. p., rozhodnutie odvolacieho súdu postráda náležité posúdenie veci po stránke skutkovej i právnej, pre svoju nepreskúmateľnosť a pre neúplne zistený skutkový stav v naznačenom smere je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Zistený

skutkový stav nedával odvolaciemu súdu dostatočný podklad pre správne posúdenie veci z hľadiska intenzity porušenia pracovnej disciplíny navrhovateľom. So zreteľom na uvedené jeho záver, že dosiahlo intenzitu porušenia závažným spôsobom, prečo je dôvodom na okamžité skončenie pracovného pomeru, sa javí podľa názoru dovolacieho súdu ako predčasný.

Dovolací súd považuje za nedôvodnú námietku dovolateľa týkajúcu sa riadneho doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru a preukázania porušenia pracovnej disciplíny. Závery súdov nižších stupňov o splnení formálnych predpokladov okamžitého skončenia pracovného pomeru a porušenia pracovných povinností navrhovateľom pri výkone práce mechanika majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Z dôvodov zhora uvedených je ale zrejmé, že navrhovateľ dovolaním opodstatnene napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý bol vydaný v konaní postihnutom vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok zrušil podľa § 243b ods. 1 veta za bodkočiarkou O. s. p. a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

